

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY

VECHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena :
 Na celý rok ... 4 koruny — hal.
 Na pol roka ... 2 " — "
 Na štvrt' roka ... 1 " — "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:
Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 páp. komorník.
 Majiteľ a vydavateľ:
JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo:
 Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. útóm.
 Sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin
 ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
 Rukopisy sa nazpak nedávajú.

**Ludia, prísny pozor dávajte na
vaše práva!**

Osud budúcich volieb už včul bude rozhodnutý!

Kto bude voličom?

Kto musí zložiť volebnú zkušku?

Tento náš článok, v ktorom nachodia sa najdôležitejšie veci, ktore každý občan vedel má o najbližších voľbách, treba pozorne prečítať a dobre schovať. Nie ale za hradu, na policu alebo na kasňu treba ho položiť, lež takrečeno **nazpamäť sa ho naučiť a dľa toho aj konať.** Kto je opravdový od kosti opozičiar, ten neuspokojí sa s tým, že sa stará o zabezpečenie svojho vlastného volebného práva, lež aj svojich spolubčanov poučí o tom, **akým spôsobom zabezpečiť si môžu ich hlasovacie právo.**

Včul každý na to má myseľ a dobre si rozvážiť, že napozatým iní dostanú volebné právo, inakšie budú volebné okresy, inakšie bude pokračovanie pri voľbách a že **zcela inakší bude spôsob voľby krajinských vyslancov.** Ktorá stránka chce zvíťaziť, tá náležite znať musí volebný zákon. Ktorá stránka prísne neodrží sa tohoto zákona, tej kandidát lahko prepadne pri voľbe, keby mal aj väčšinu.

Občania kresťanskej ľudovej strany! Čitatelia Kresťana! Členovia Katolíckej Ľudovej Jednoty! Na vás čaká tá prísna úloha, aby ste vašim spoluobčanom, vašim súdruhom vysvetlili: **nový volebný zákon, nový volebný poriadok.**

Včul ale dopodrobna povážme ten nový volebný zákon!

Napozatým kto bude mať hlasovacie právo?

1. Len občania uhorského štátu.
2. Len tí, čo od jedného roka bývajú v jednej a tejistej obci.
3. Len tí, čo majú 24 rokov a odbavili stredné školy.
3. Len tí, čo majú tridsať rokov, bár aj menej odbavili ako stredné školy.

Zpomedzi diplomovaných pánov hlasovacie právo majú:

1. Tí čo právoplatne vpísaní boli do volebného menoslova na rok 1913.
2. Tí čo s dobrým úspechom odbavili najvyššie triedy hlavného gymnázia, hlavnej reálky, hospodárskej, lesnickej, bannickej, umeleckej, priemyselnej, obchodnej odbornej školy, učiteľskej pripravovne, vojenskej, honvédskej hlavnej reálky, kadétskej školy alebo námornickej akademie.
3. Tí čo majú alebo nekdý mali také zamestnanie, taký stav, ku ktorému v smysle zákona potrebné je odbavenie jedného alebo druhého z hore udaných učebných ústavov.

Ku tejto skupenine patria teda všetci úradníci, pravotári, lekári, merníci, lesníci, učíteli, kňazi, banníci, jedným slovom, ktorí na základe školskej vzdelanosti alebo diplómu prevádzajú daaké zamestnanie.

Nie cez jeden rok trvajúce, lež akékoľvek krátke bývanie na jednom mieste, k volebnému oprávneniu musia dokázať:

1. **úradníci** štátu, daktorej právomocnosti, obce, daktoreho verejného ústavu, daktorej ve-

rejnej základiny, štátnych alebo obecných obchodov, ku verejnému účtovaniu povinnovateľných podnikov alebo spolkov;

2. *všetci v úrade zamestnaní duchovní, zákonne uznaných vierovyznani;*

3. *učbári alebo učitelia učebných ústavov verejného rázu;*

4. tí čo odbavili universitu alebo inú hlavnú školu, jestli majú stále bydlisko a stále zamestnanie, konečne

5. tí čo na základe vymenovania od kráľa alebo vlády, ich službu vybavujú v cudzozemsku.

Priemyselníci a obchodníci

považne obsiahnutia hlasovacieho práva delia sa v tri skupeniny.

A) Do prvej skupeniny patria tí, čo odbavili šiestu triedu elementárnej ľudovej školy alebo druhú triedu gymnázia alebo občianskej školy (polgárky); tretiu triedu priemyselnej alebo obchodnej učňovskej školy alebo mimo štvrtej triedy elementárnej školy ešte i druhú triedu priemyselnej a obchodnej učňovskej školy alebo konečne daktorý štátom organizovaný priemyselný odborný naukobež. Títo budú mať hlasovacie právo, jestli

1. na základe priemyselného dovolenia alebo priemyselného certifikátu prevádzajú samostatný priemysel alebo kupectvo;

2. jestli v priemyselnom obchode alebo obchodnom podniku daktorého voliča účinkujú ako vypomáhajúci členovia rodiny,

3. jestli vo vojenskej alebo žandárskej službe dosiahli stupeň šaržistu.

B) Do druhej skupeniny patria tí čo vedia písať a čítať, bez toho však, že by boli dosiahli v bode A) udanej školskej vzdelanosti. Do tejto skupeniny patriaci, hlasovacie právo majú:

1. jestli na základe priemyselného dovolenia alebo priemyselného certifikátu prevádzajú samostatný priemysel alebo obchod a zamestnávajú aspoň jedného pomocného pracovníka a z daktorej dane aspoň 10 alebo z viacej druhov daní spolu aspoň 20 korún platia priamej štátnej dane.

2. V priemyselnom obchode alebo v obchodníckom podniku daktorého voliča pracujúci vypomocní členovia rodiny.

3. Vyslúžení vojenski alebo žandárski šaržisti.

C) Do tretej skupeniny patria tí, ktorí nevedia ani písať ani čítať. Títo v tom páde majú právo hlasovania, jestli buď z jedného druhu dane osobitne, buď z viacej druhov dane spolu vyrúbené jena nich aspoň 40 korún priamej štátnej dane.

Nech si ale daktorý priemyselník alebo obchodník patrí do bársktorej z týchto troch skupenín, voličom je aj vtedy, keď právoplatne vpísaný bol do volebného menoslova na rok 1913. Tento oprávňujúci titul dotiaľ ostáva v platnosti, zakiaľ v platnosti je v tej obci, v ktorej právoplatne vpísaný bol do volebného menoslova na rok 1913.

Za výpomocného člena rodiny, zákon považuje syna, príbudzného, prijatého syna, manželku dcéry daktorého voliča, jestli s ním v spoločnej domácnosti žijú a pomáhajú mu v takom hospodárskom alebo priemyselnom podniku, v ktorom účinkovanie stáleho pomocníka riadne je potrebné.

Samostatní malí hospodári a gazdovia

delia sa tiež v tri skupeniny:

A) Do prvej triedy patria tí, čo odbavili šesť elementárnych ľudových škôl alebo týmto podobného ústavu. Títo sú voličia:

1. Keď na nich vyrúbené sú aspoň **dve koruny priamej štátnej dane.**

2. Jestli v poľnom hospodárstve daktorého voliča účinkujú ako **výpomocní členovia rodiny.**

3. Jestli vo vojenskej alebo žandárskej službe dosiahli stupeň šaržistu.

B) Do druhej skupeniny patria tí, ktorí neodbadali šesť elementárnych ľudových škôl, lež **pri tom vedia písať a čítať.** Títo majú hlasovacie právo:

1. jestli z jedného druhu dane alebo z viacerých daňových druhov *vyrúbené je na nich aspoň 20 korún priamej štátnej dane.*

2. jestli v dakoho poľnohospodárstve pracujú ako výpomocní členovia rodiny.

3. jestli sú vyslúžení vojenski alebo žandárski šaržisti.

C) Do tretej skupeniny patria tí, čo **ani písať ani čítať nevedia.** Títo sú voličia v tom páde, jestli buď z jedného druhu dane osobitne buď z viacej druhov dane spolu, vyrúbené je na nich aspoň 40 korún priamej štátnej dane.

Konečne všetci členovia triedy malých hospodárov a gazdov, ktorí právoplatne vpísaní boli do volebného menoslova na rok 1913, znovu dotiaľ majú hlasovacie právo, pokiaľ v platnosti je oprávňujúci titul, na ktorého základe vpísaní boli do menoslova roku 1913.

Tu poznamenávame, že pod priamou štátnou daňou rozumieť treba daň pozemkovú, od domov, výrobkovú, od kapitálu rentovú alebo od baní. Pri tom do povahy bere sa tá daň, ktorá vyrúbená bola v predbežnom roku zostavenia alebo opravenia volebného menoslova. *Ku dani voliča pripočítat treba* aj v spoločnej domácnosti žijúcej s ním manželky a maloletých zákonných detí daň pozemkovú a od domu, zarovnak do povahy treha vziať aj daň od dočasne od odanenia oslobodeného pozemku a domu.

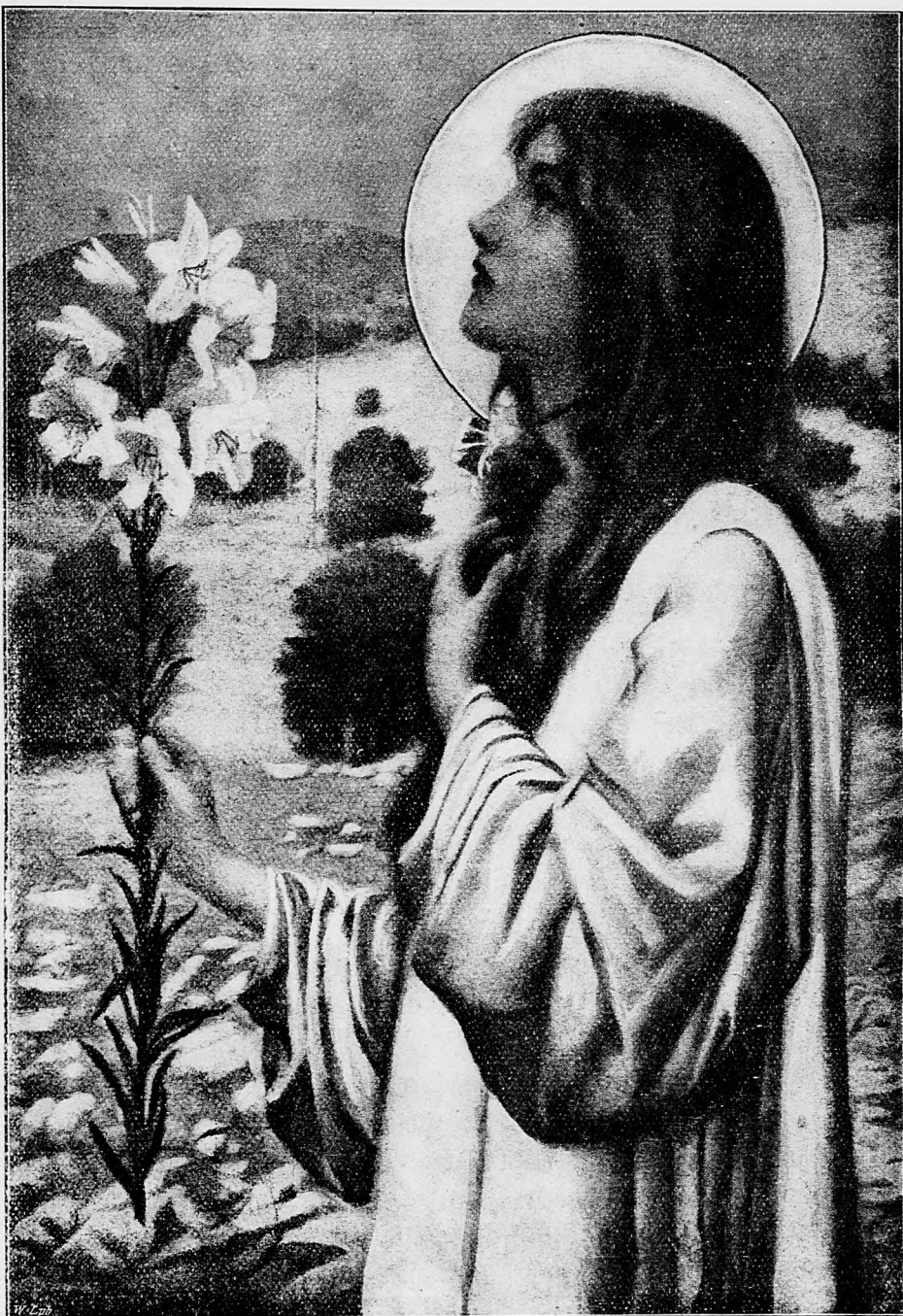
Priemyselní a obchodní zamestnanci

podrobení sú podobnému poddeleniu ako samostatní. Totižto

1. tí čo odbavili šesť elementárnych ľudových alebo týmto sodpovedných škôl, hlasovacie právo majú v tom páde, jestli v obore priemyselného obchodu alebo podniku, ako v bannictve, obchodníctve alebo v ochode priemyselným spôsobom prevádzanom, ako riadní odborní delníci (t. j. stále, nie ako príležitostní denní robotníci), zamestnaní sú od bárs-ktorého času alebo ktorí v žandárskej alebo vojenskej službe dosiahli stupeň šarže.

2. Ktorí síce neodbavili šesť elementárnych ľudových a týmto sodpovedných škôl, lež vedia čítať a písať, hlasovacie právo majú v tom páde, keď v obore priemyselného obchodu alebo podniku pracujú nie ako príležitostní denní

robotníci, lež ako odborní riadni delníci, teda takí, čo boli priemyselní učňovia a po zakončení učňovstva, od priemyselnej vrchnosti dostali vysvedčenie; alebo ktorí behom posledných päť rokov, buď jednotajne, buď v pretrženiach

Buď čistá ako lalia.

aspoň cez tri roky pracovali v jednom a tomistom odbornom priemysle, ako ktorí pri vojsku alebo prí žandárstvu slúžili ako šaržisti.

Že ohľadom volebného oprávnenia, ktoré priemyselné práce patria ku daktorému priemyselnému oboru, to určuje ministerstvo obchodu.

**Z pomedzi zamestnancov
v poľnom hospodárstve**

hlasovacie právo majú nasledujúci:

1. tí, čo odbavili šesť elementárnych ľudových alebo týmto sodpovedných škôl a v obore poľného hospodárstva ako poprední robotníci, dozorcovia (*prácevedúci, bérešský gazdovia, sýpkári, hlavné vincúri, hlavné zahradníci* atď.) zamestnaní boli od ktoréhokolvek času buď pri vojsku alebo pri žandárstve dosiahli stupeň šaržistov alebo u **jedného a tohoistého pracujúceho, stále zamestnaní sú cez tri roky.**

2. Ktorí neodbadali šesť elementárnych ľudových škôl, voličia sú vtedy, keď zaplňujú miesto prácu vedúcich robotníkov alebo dozorcov alebo **keď u jedného a tohoistého pracujúceho v stálom zamestnaní stoja cez päť rokov,** zarovnak keď sú vyslúžení vojenski alebo žandárski šaržisti.

Verejní a súkromní zamestnanci

1. sú voličia, keď odbavili šesť elementárnych ľudových alebo týmto sodpovedných škôl a vo verejnej alebo súkromnej službe u jedného a tohoistého pracujúceho v obore akéhokolvek zamestnania, aspoň od troch rokov stále sú zamestnaní alebo keď aj nie tak dlhý čas sú tam zamestnaní, pri vojsku alebo žandárstve dosiahli stupeň šaržistu.

2. tí čo neodbadali šesť elementárnych ľudových a týmto sodpovedných škôl, vzdor toho ale vedia čítať a písať, len vtedy majú volebné právo, keď u jedného a tohoistého pracujúceho v obore akéhokolvek zamestnania cez päť rokov stále sú zamestnaní.

Tu poznamenávame, že jestli daktorý opustil službu, lež behom jedného roku vrátil sa ku tomu istému pracujúceho, čas novšieho jeho zamestnania pripočítat treba ku bezprostredne predošlému. Pri zamestnanom v poľnom hospodárstve alebo v domácnosti ku dobe zamestnania pripočítat treba aj ten čas, v ktorom *slúžil u dediča alebo v hospodárstve predchodcu pracujúceho.* Jestli zamestnanie z tej príčiny prestáva, bo v osobe majiteľa stala sa zmena, dobu služby vyhavenej u zanechaného pracujúceho, bezprostredne prirátat treba ku času služby vybavenej u nasledujúceho

pracujúceho. Na príklad, *keď dakomu zomrel gazda a preto prinútený je opustiť službu, vtedy ohľadom volebného práva neztratí tento čas, bo prirátá sa mu ku tej dobe, v ktorej slúži u nového pracujúceho.*

Rozumie sa, že pofažne všetkých priemyselných, poľnohospodárskych, verejných a súkromných zamestnancov tiež stojí to, že voličia sú v tom páde, keď vpísaní boli do volebného menoslova platného na rok 1913.

Volebné právo nemajú

v aktívnej vojenskej alebo žandárskej službe stojáci ako ako aj členovia mužstva právomocnostnej, štátnej alebo obecnej policaje.

Zarovnak nemajú volebné právo pod tútorstvom sa nachodiaci, blázni, pod sekvestrom stojaci, z verejnej dobročinnosti žijúci alebo takí čo verejnej pomoci boli a sú účastní, jestli od tohoto času ešte jeden rok neuplynul; takí čo pre korhelstvo verejné pohoršenie zapričinnujúce, behom dvoch rokov, aspoň dva razy trestaní boli peňažnou pokutou vyše päť korún, jestli od posledného trestu jeden rok ešte neminul; ktorých volebné právo vyzdvihol súd; ktorí pre zločin odsúdení sú ku utrateniu slobody a od pretrpenia trestu, patrične od zostarenia zločinu neminulo päť rokov alebo jestli po druhé boli trestaní, nevypršalo 10 rokov; konečne ktorí suspendovaní sú od nažívania s politickými ich právami.

Dôležitosť školského vysvedčenia a dokázania toho, že dakto vie čítať a písať.

Z výsudaneho vysvitá, že z radov nových voličov vystanú, totižto **hlasovacieho práva nebudú mať všetci tí, čo ešte v tomto mesiaci nezaopatria si školské vysvedčenie alebo**

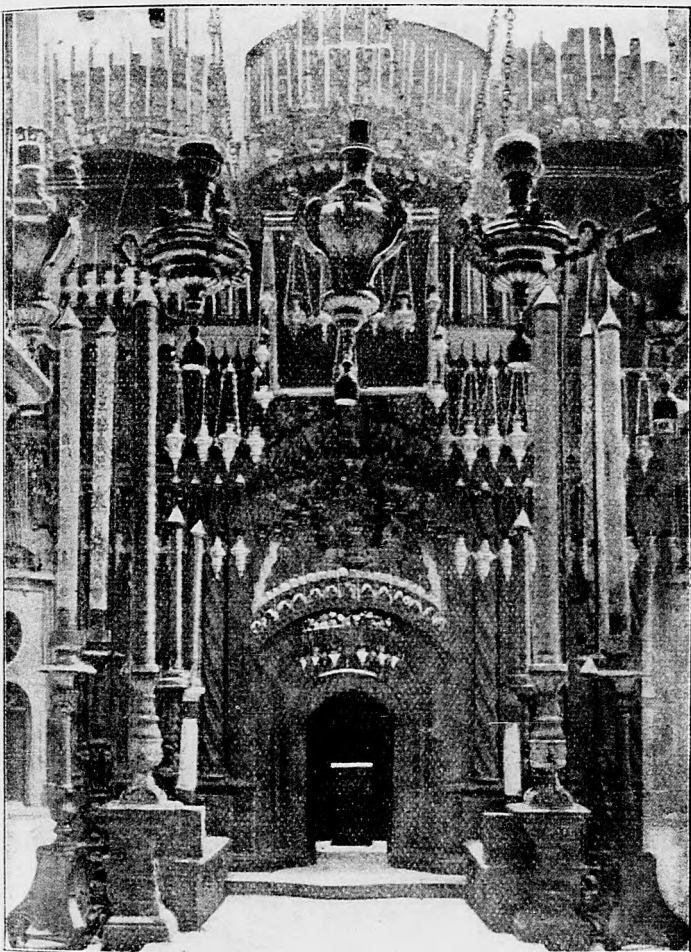
ktorí ešte v mesiaci máji roku 1914.

pred zvláštnym výborom ku tomu ustanoveným nezložia zkúšku z toho, že vedia čítať a písať.

Tejto zkúšky ale netreba sa báť. Povstáva ona len z toho, že patričný prečítať musí päť radkov a napísať 3—4 riadky. Kto jeden raz zložil takúto zkúšku, ten nikdy viac nemusí zkladať podobnej zkúšky. Tí, čo vpísaní boli do volebného menoslova, platného na rok 1913.,

neni sú povinní zkušku zkladuť. Tí ale, ktorí teraz zadovážiť si chcú volebné právo, nech dobrý pozor dávajú na to, aby v tomto roku nevystali z volebného menoslova, bo jestli ich včul do neho nezapišu, práve pri najbližších všeobecných voľbách krajinských vyslancov, nebudú mať hlasovacieho práva.

Do pozornosti miestnych vodcov opozičných stránok po vidiekoch, odporúčame mini-

Kostol svätého Hrobu v Jeruzaleme.

sterského nariadenia, zvlášte 5. §. ktorý zneje nasledovne:

«Ten čo k dokázaniu svojho volebného práva ku krajinským poslancovým voľbám, o úspešnom odbavení IV. alebo VI. triedy elementárnych ľudových škôl zadovážiť si chce vysvedčenie, o vystavenie tohože odpisu, obrátiť sa má:

1. jestli škola, do ktorej svojim časom chodil, ešte jestvuje, ku tejto škole;

2. jestli ale tá škola už prestala, ku mešťanostovi mesta, patrične ku predstavenstvu obce.

Odpisy, kópie. na základe 1. §. nariadenia, zo školských rubrik o pokroku vystavuje škola, jestli ale otázocná škola už nejestvuje, v mestách mešťanosta, v obciach ale v mene obecného predstavenstva rýchtár a notár.

Na začiatku vystaveného vysvedčenia odvolávať sa treba na ročník riadne zapečadeného protokola, z ktorého odpísané je vysvedčenie.

Dľa vyššudaného spôsobu vystavený odpis vysvedčenia, jestli jestvuje samá škola, jestli ale zanikla, mešťanosta, patrične predstavenstvo obce zainteresovanému doručí. jestli sa sám o to hlási, jemu osobne, ináč ale bezodkladne mu ho odošle.

V páde ztraty alebo chýb školských protokolov ale o vysvedčenie uchádzajúcemu sa na vedomie dá, že z vyššpomenutých príčin odpis vysvedčenia vystaviť mu nemôže, spolu ale upozorní ho, že v smysle 50. §. XIV. zák. čl. r. 1913., to, že vie čítať a písať dokázať môže pred popisujúcou komisiou alebo dľa 51. §. tohože zákona pred stálym výborom ku tomu určeným.

Jestli škola z udania alebo z prosby o vysvedčenie uchádzajúceho sa to vidí, že protokole, z ktorých žiada odpis, ochraňujú v inej škole, dá mu sodpovedný návod alebo ho upraví na mešťanostu, patrične na predstavenstvo otázocnej obce.

Vystavenie odpisu vysvedčenia na každý pád ale treba žiadať ešte behom tohoto mesiaca, bo od odpovele patričnej vrchnosti (mešťanosta, obecného predstavenstva) závisí, či o vysvedčenie uchádzajúci sa dostane žiadaný odpis alebo aby dokázal, že vie písať a čítať, dostaviť sa musí ku zkúške. Tieto zkúšky ale v tomto roku vydržiavajú už v mesiaci máji, ponevác ale ku takej zkúške u hlavného slúžneho alebo u mešťanostu osobne alebo na píme treba sa hlásiť patriční miestni vodcovia opozičných stránok na čistom majú byť s tou otázkou, či pre jednotlivých voličov potrebné vysvedčenia zadovážiť možno alebo nie. Dľa 12. odseku ministerského nariadenia totiž:

«Ku zkladaniu volebných zkúšok po prvé určený je mesiac máj, pozdej v každom roku mesiac február. Prvého stupňa vrchnosť verejnej správy v tomto čase ustanoví deň, keď sa majú začať volebné zkúšky. Roku 1914. osem dňami pred započatím týchto zkúšok, vyššudaná

vrchnosť, miestnym obyčajom sodpovedne uverejní ohlas, v ktorom vysvetlí významnosť tej okolnosti, či dakto vie písať a čítať, podmienky pripustenia ku zkúške, vyzdvihne zvlášte, že pri zkladaní zkúšky nič netreba platíť, udá hodinu a miesto zkladania zkúšky a na známosť dá aj to, že pred započatím zkúšky v jej úrade osobne alebo na písme treba sa blásiť.»

Teda 8 dňami pred volebnými zkúškami, ktoré vydržiavať budú budúceho mesiaca, každý občan má vedieť, či sa ku zkúške dostaviť musí alebo nie. Jestli totiž pred vypísaním termína zkúšky, nevedel si zaopatriť školské vysvečenie, na každý pád nech ide ku zkúške, bo kto túto zkúšku ľahkomyseľne zanedbá, pozbaví sa sám svojho volebného práva!

Z Katolíckej Ľudovej Jednoty.

Agitacionálna cesta na území stolice tekovskej.

Ján *Bartos*, krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany a tajomník Katolíckej Ľudovej Jednoty začiatkom mesiaca apríla na území tekovskej stolice podujal agitacionálnu cestu pri čom jestvujúce organizácie navštívil a nové vytvoril v nasledujúcich obciach:

Zsitvaapáti a Zsitvakenéz: Početne navštívené shromaždenie, vydržiavané vo farskom dvore, zapalistou rečou zahájil farár, bývalý krajinský vyslanec Alexander *Karácsonyi*, po čom krajinský vyslanec a tajomník Ján *Bartos* vysvetľoval významnosť Katolíckej Ľudovej Jednoty. V shromaždení prítomný bol aj miestny kaplán Štefan *Csapallay*. Členov v obci Zsitvaapáti je 42 a v obci Zsitvakenéz 100. V týchto dvoch obciach «Kresťan» má 50 odberateľov.

Maholány: Kaplán Štefan *Csapallay* vo valne navštívenom shromaždení vysvetľoval potrebnosť katolíckeho sdužovania sa, krajinský vyslanec a tajomník Ján *Bartos* v zapalitej reči prednášal ciele Katolíckej Ľudovej Jednoty. V tejto obci Jednota má 55 členov.

Valkóc: Porada vydržiavaná vo dvore miestnej školy. Po zapalitej reči, ktorú povedal krajinský vyslanec Ján *Bartos*, počet členov zo 16 poriastol na 38. Za miestneho správcu

vyvolený bol kostolník Ferdinand *Chrenkó*. Krajinského vyslanca obec privítala s hudbou.

Nemcsény: V porade vydržiavanej v miestnostiach ľudovej školy Katolícku Ľudovú Jednotu vysvetľoval krajinský vyslanec Ján *Bartos* po čom počet členov zo 60 poriastol na 74. V shromaždení prítomní boli aj učitelia Karol *Sátory* a Jozef *Justh*.

Kisvezekény: Porada vydržiavaná vo dvore miestneho rychtára, z ktorej príležitosti krajinský vyslanec a tajomník Ján *Bartos* vysvetľoval potrebnosť Katolíckej Ľudovej Jednoty, po čom nová organizácia utvorená bola so 26 členami. Za miestneho správcu vyvolený bol rychtár obce Gregor *Valkovics*.

Nagyvezekény: V porade vydržiavanej v miestnostiach ľudovej školy Katolícku Ľudovú Jednotu vysvetľovali: učiteľ Viktor *Machay* a krajinský vyslanec, tajomník Ján *Bartos*. Ku organizácii prihlasujú sa početní členovia.

Garamnémeti: V shromaždení v tejto čisto ľudáckej obci vydržiavanom o účinkovaní Katolíckej Ľudovej Jednoty rečnil horlivý miestny farár Ondrej *Dodek*, po čom krajinský vyslanec a tajomník Ján *Bartos* vysvetľoval ciele Jednoty. Počet členov zo 14 poriastol na 43. V shromaždení prítomný bol aj učiteľ Ján *Ondrejka*.

Csárád: Štefan *Hrics* miestny učiteľ krajinského vyslanca predstavil početnému obecstvu shromaždenia, po čom miestna organizácia utvorená bola so 24 členami a Kresťana predplatilo 23 občanov.

Felsőszelezsény: Vzdor súrnej a veľkej poľnej práce občania v značnom počte dostavili sa ku shromaždeniu, v ktorom potrebnosť Katolíckej Ľudovej Jednoty vysvetľovali: horlivý miestny farár Ondrej *Ralbovszky* a krajinský vyslanec a tajomník Ján *Bartos*. Miestna organizácia utvorená bola s 30 členami.

(Dokončenie nasleduje.)

Podelenie volebných okresov.

Liptovská stolica.

Volebný okres Lipt.-Sv.-Mikuláš.

Sídlo: *Lipt.-Sv.-Mikuláš*

Alsófelsőrásztok, Andic—Benic—Csenic, Andrásfalva, Behárfalva, Benedekfalva, Benyusháza, Bodafalva, Csorba, Deményfalva, Dovalló, Hóra, Hybbe, Illanó, Ja-

kabfalva, Jalóc, Jamnik, Királylehota, Kisbobróc, Kispalugya, Kisporuba, Kopava, Konzka, Laziszkó, Lipót-Szentmiklós, Liptóújvár, Magyarfalva, Maluzsina, Nádasd, Nagybobróc, Nagypalugya—Gálfalva, Németporuba, Okolicsnó, Pálfalu, Paucinalehota, Olostin, Pottornya, Pribylina, Szélpöruba, Szentandrás, Szentiván, Szentivánboca, Szentkereszt, Szentpéter, Szmrecsány, Tarnóc, Teplicska, Vavrissó, Vázsec, Verbie, Vychodna, Virálfalva, Zsár. (53 obci.)

Volebny okres Ružomersky.

Sídlo: *Ružomberk*.

Alsómattasóc, Bernic, Bessenyőfalva, Bobrovník—Hliník—Tvarozsna—Nezsitháza, Bukovina—Jánosháza, Dechtár, Dubrava, Felsőmattasóc, Fiaciz, Gombás, Guotfalva, Hárommalatin, Háromrevuca, Háromszlécs, Hosszúrét, Hrboltó, Hutti, Ivachnófalva, Izsépfalu, Kelecsény, Kelemenfalva, Királylubella, Kisborove, Kisolaszi, Kiselmece, Komjatna, Körmös, Kvacsány, Likavka, Liskófalva, Lucski, Luzsna, Madocsán, Nagyborove, Nagyolaszi, Nagyselmece, Nemeslubella, Nemealudrova, Németlipese, Oszada, Párháza, Patak, Prószék, Rózsahegy mesto so sriad. mag., Soósó, Szentanna, Szentmária, Szentmárton, Szentmihály, Szielnic, Szokolc, Sztankován, Tepla, Thurapatak, Verbó. (55 obci.)

Nitrianská stolica.

Volebny okres Érsekújvár (Nové Zámky).

Sídlo: *Érsekújvár*.

Alsószöllős, Andód, Bánkeszi, Csornok, Egyháznagyszeg, Érsekújvár mesto so sriad. mag., Felsőszöllős, Gyarak, Kiskeszi, Kismánya, Kisvárad, Komját, Nagysurány, Nemesdicske, Nyitrakiskér, Nyitramalomszeg, Nyitrnagykér, Özdöge, Szentmihályur, Tardoskedd, Tótmegyer, Vajk, Zsitvafödemes, Zsitvamártonfalva. (24 obci.)

Volebny okres Holics.

Sídlo: *Holics*.

Coborfalva, Egbell, Farkashely, Felsőlopasó, Felsőlopasó, Felsőrados, Gázlós, Holics, Horvátberek, Jókut, Kátó, Kisdíós, Kiskovalló, Kispetrős, Kopesány, Letenőc, Nagyuny, Péterlak, Radimó, Szakolca mesto so sriad. mag., Szentistvánfalva, Sziklabánya, Tövisfalva, Várkőz, Vészka, Vidovány. (25 obci.)

Volebny okres Galgóc (Fraštak).

Sídlo: *Galgóc*.

Alsóatrak, Alsódubovány, Alsórados, Alsórécsény, Alsóvárad, Alsószéle, Ardánfalva, Bajmócska, Banka, Beregszeg, Besnyőpetőfalva, Bucsány, Décskelecsény, Ducó, Elecske, Felsőatrak, Felsődubovány, Felsőrécsény, Felsővárad, Felsőszéle, Fornószeg, Galgóc, Hubafalva, Jalsó, Jókó, Kaplat, Karkóc, Kisbáb, Kiskosztolány, Kisörvistye, Lakács, Maniga, Merőce, Moraván, Nagybáb, Nagykosztolány, Nagyörvistye, Nemeskürt, Nézsnafalva,

Nyitrapásztó, Pöstyén, Pusztakürt, Ratkóc, Ratnóc, Románfalva, Ság, Salgócska, Szerbóc, Szuzilád, Szolga-győr, Tótdíós, Tótsók, Tököld, Udvarnok, Ujvároska, Vágdebrőd, Vágmedence, Vágszakaly, Vágszentpéter, Vágvörösvár, Vittenc, Zsuk. (62 obci.)

Volebny okres Privigye (Prievidza).

Sídlo: *Prievidza*.

Alsósujtó, Alsóvesztény, Apátlévna, Bajmóc, Bajmóc-apatí, Bajmóclazán, Bajmóctölgyes, Bélamácsó, Bélapataka, Bélaudvarnok, Berzsény, Csavajó, Csék, Cégely, Delzsény, Divékbanka, Divékjánosi, Divékrudnó, Divékszecs, Divéktemes, Divékujfalva, Dobrocsna, Erdőret, Felsőlelőc, Felsőpróna, Felsővesztény, Hársas, Istvánszabadja, Kányahegy, Keselőkő, Kinorány, Kisbélic, Kiscsóta, Kisegyháza, Kishatár, Kispapszabadi, Kispróna, Kocurány, Kós, Kovácspalota, Lestyén, Lévna, Mohos, Mórovno, Nadasér, Nadlány, Nagybélic, Nagycsóta, Nagyhatár, Návoly, Németpróna, Nevigén, Nyitrabánya, Nyitaborosznó, Nyitravidék, Nyitrafenyves, Nyitrafő, Nyitralaszkar, Nyitranádas, Nyitranecpál, Nyitranovák, Nyitraszalka, Nyitracsucsány, Nyitratormás, Nyitraszámokret, Perlag, Privigye, Rajcsány, Rákosvölgy, Rásztony, Rudnószabadi, Szebed, Sziklavárhely, Szakacsány, Terestyénfalva, Törés, Váracska, Verbény, Felsőszujtó. (79 obci.)

Volebny okres Senicky.

Sídlo: *Senice*.

Aszós, Berencsróna, Berencsnváralja, Bödöskő, Csácsó, Csári, Császkó, Csépenyfalva, Dócs, Halasd, Harádics, Jablánc, Korlátfalva, Korlátkő, Kunó, Luboka, Morvaór, Nagykovalló, Nagypetrős, Oszombat, Rohó, Sándorfa, Sasvár, Szenice, Szomolánka, Sztinfalva, Verbóc. (27 obci.)

Volebny okres Vágselye.

Sídlo: *Vágselye*.

Csápoly, Cabaj, Királyi, Köpösd, Magyarsók, Mocsónok, Negyed, Salgó, Sempte, Sopornya, Szelőce, Tornóc, Ürmény, Vágfarkasd, Vághosszúfalva, Vágkirályfa, Vágpatta, Vágsellye, Vágvecse. (19 obci.)

Volebný okres Miava.

Sídlo: *Miava*.

Alsólopasó, Alsóvisnyó, Berencsbukóc, Berező, Borsós, Cseterőc, Csipkés, Karaj, Köcsény, Lancsár, Miava, Nagyegyházás, Szakadék, Turréte, Vagyóc, Verbó. (16 obci.)

Volebny okres Vágújhely (Nové Mesto nad Váhom)

Sídlo: *Vágújhely*.

Alsóbotfalva, Alsóleszete, Bassóc, Brunóc, Csasztó Csejte, Felsőbotfalva, Felsőleszete, Felsőzerdahely, Kismikofalva, Kismodró, Koszorány, Krakovány, Lobonya, Nagymodró, Kismodró, Oeskó, Osztró, Ótura, Patvaróc

Pobedény, Rákfalva, Russó, Somszeg, Szentmiklósvölgye, Temetvény, Ujszabadi, Vágbori, Vághorka, Vágluka, Vágmosóc, Vágór, Vágszentkereszt, Vágterebe, Vágujhely, Vigvár. (35 obcí.)

Volebný okres Nagytapolcsány (Veľké Topolčany).

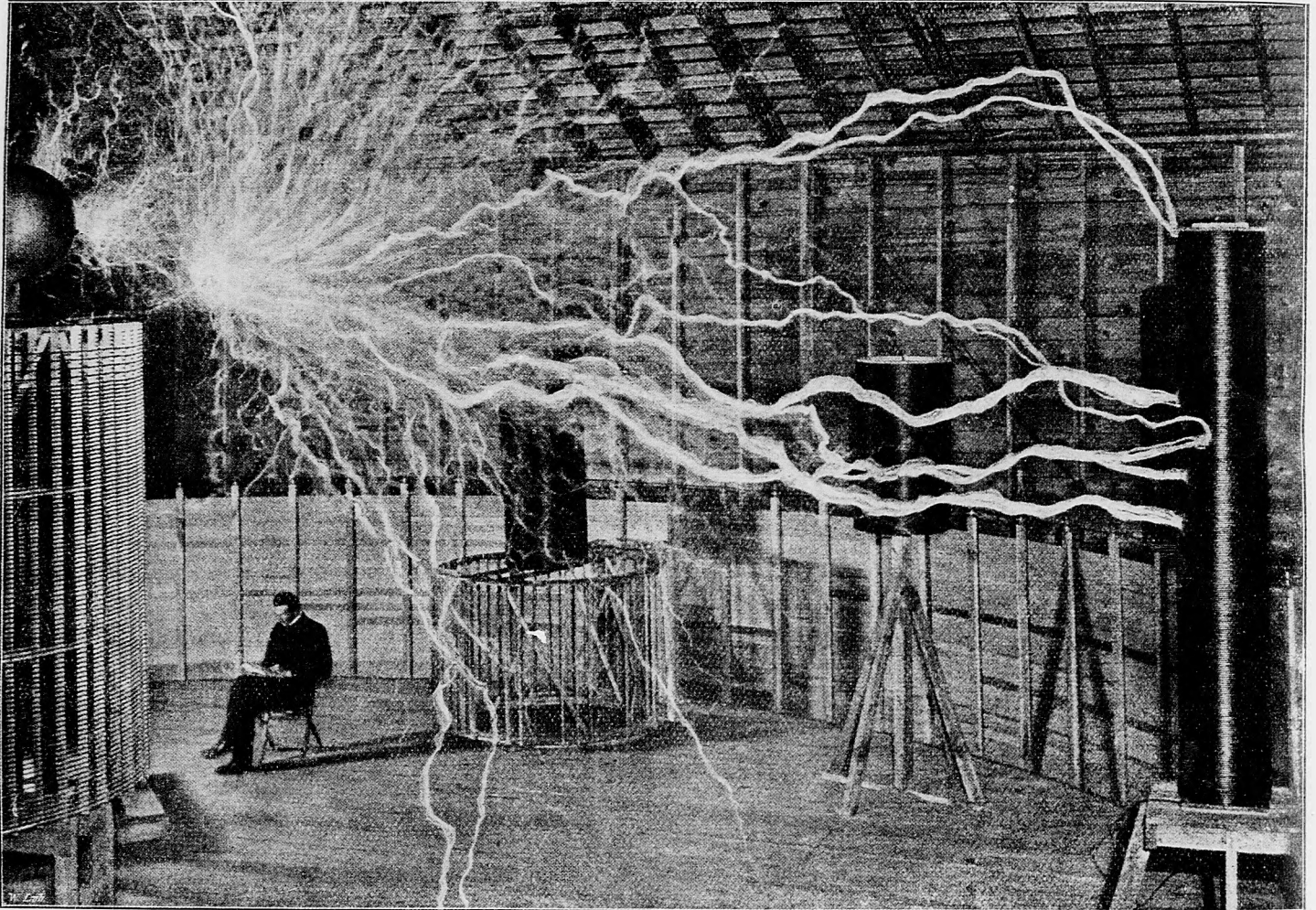
Sídlo: *Nagytapolcsány.*

Alsóhelbény, Apátkolos, Appony, Aranyosd, Bacskafalva, Belesz, Belinc, Bod, Bófalva, Családka, Csermend, Farkasudvar, Felsőbodok, Felsőcsitár, Felsőhelbény, Jác, Jánosujfalu, Jaskafalva, Kálmánfalva, Kartolc, Kerencs, Kisbossány, Kisbölgyén, Kistrépeny, Kisudvar, Kisvendég,

Volebný okres Nyitra.

Sídlo: *Nyitra.*

Abaszállás, Alsóbodok, Alsócsitár, Alsóelefánt, Alsó-köröskény, Assakürt, Babindál, Béd, Berencs, Csabb, Család, Csekej, Felsőelefánt, Felsőköröskény, Ghymes, Ghümeskosztolány, Kalász, Kisandacs, Kiscétény, Kishind, Kislapás, Kolon, Könyök, Lajos, Lapásgyarmat, Lükigergelyfalu, Menyhe, Molnos, Nagycétény, Nagymőke, Nagyhind, Nagylapás, Nemespan, Nyitra mesto so sriad mag., Nyitracesehi, Nyitraegerszeg, Nyitragerencsér, Nyitrageszte, Nyitraivánka, Nyitranagyfalu, Nyitraszil, Nyitra-

Dielňa jedného učenca prirodopisu, ktorý takto zpytuje prúd elektriny.

Kisvicsáp, Kovarc, Kóvárhely, Libáka, Lipovnok, Nagybossány, Nagybölgyén, Nagykolos, Nagyrépeny, Nagytapolcsány, Nagyudvar, Nagyvendég, Nemecke, Nyitrahajna, Nyitragaráb, Nyitrakoros, Nyitrakozma, Nyitrakörtvélyes, Nyitraludány, Nyitranadány, Nyitranémeti, Nyitraörmény, Nyitrapereszlény, Nyitraperjes, Nyitrasárfő, Nyitrateszér, Nyitrazávod, Nyitraszerdahely, Onor, Ószéplak, Pacola, Pohába, Práznóc, Püspökfalva, Radosna, Sarlóska, Sissó, Szeptencujfalu, Szolcsány, Szolcsányka, Szomorlovászi, Szulány, Szulóc, Tvarnok, Tordaméc, Tökésujfalu, Turesány, Ujülés, Vámháza, Végvezekény, Velős. (77 obcí.)

ujlak, Pográny, Sarlókajsza, Surányka, Szalakusz, Tormos, Ujlacska, Üreg, Üzbég, Vicsápapáti, Zobordarázs, Zsére. (53 obcí.)

(Pokračovanie nasleduje.)

Rumuni už Turecko spatrujú v nás.

Rumunská kultúrna liga pred týždňom v Bukareste veľké shromaždenie vydržovala proti Rakúsko-Uhorsku. Netrpezlivý a nešetrný bol tón toho shromaždenia ako keby bol chcel pod-

Benátske dievčatá.

vrátiť tie berlínske a viedenské chýry, ktoré častokrát oznamujú svetu, že Rumunsko verne vydrží pri trojspolku.

K tomu shromaždeniu obecnosť v obrovskom počte dostavilo sa do dvorany «Dacia». Na čele shromaždenia stáli najpoprednejší intelligenti. Tam bol archimandrita s celým sprievodom kňazstva. Vysokého postavenia štátni úradníci, professori z university, generáli, plukovníci. Títo páni práve tak dobre znajú cesty rumunskej politiky, ako aj prítomní poslucháči ktorí oslavovali tých rečníkov, ktorí sa o Uhorsku tak vyslovili, že je to krajina bláznov. Aby naši čitatelia poňatia mali, akým citom chová sa Rumunsko proti Uhorsku, podáme daktoré úrívky z rečí, ktoré na bukarestskom ľudovom shromaždení odzneli pri hlučnom potlesku posluchačov.

Emil Andesku, professor na bukareškej universite rečnil:

«Štyri milliony sedmohradských Rumunov majú štyri gymnázia, slovom na každý million Rumunov padne jedna stredná škola. Proti tomu bukarestskí rakúsko uhorskí poddaní majú jedenásť stredných škôl. Rumuni každému dovoľia to, aby si ďalej vyvinovul svoju národnú kultúru a ešte aj tak veľmi prenasledovaní židia ktorých je trikrátstotisíc, majú osem stredných škôl a len od ich vôle závisí, aby si otvorili nové školy. Pri takýchto okolnosťach áno, máme právo protestovať v záujme výučby sedmohradských Rumunov. Lež máme právo pozdvihnúť slovo dla zásady humanity. Dla tejto zásady áno máme právo miešať sa do vnútorných záležitostí Uhorska, keď spatrujeme, že vnútorná správa tejto krajiny ohrozuje nás, akožto susedov. Na základe tohoto práva veľmoci cez sto rokov intervenovaly aj v Turecku. Ale my nechceme žiť s týmto právom, len to žiadame. aby naša zahraničná politika pred očami držala nespokojnosť a úražky sedmohradských Rumunov.

(Rečník už včul porovnáva rakúsko-uhorskú monarchiu s rozpadnuvším sa Tureckom a o Sedmohradsku tak hovorí, ako Srbi o Macedonii. Zvedaví sme, čo povedia na to vo Viedni, kde tak veľmi rátajú na priateľstvo Rumunska a čo povedia na to v Budapešti.)

«V Europe — povedal Emil Andesku —

treba zakročiť proti trom národom. Toto sú Poliaci, Bulhari a Maďari. Dejiny Poliakov známe. S Bulharmi porátali sme sa lanského roku. S Maďarmi ešte sa len porátame. Gróf Štefan Tisza mier núkal uhorským Rumunom. Že nakoľko perfidny a falošný je ten mier, za dôkaz spomenem nový volebný zákon, ktorý není nič iné, ako zničenie Rumunov. Uhorsko chce upevniť Karpáty. My na to s tým odpovieme, že duše zchystáme proti tomu. Napokon proti nám márne upevňujú Karpáty, bo nielen v Rumunsku, lež aj v Sedmohradsku máme svojich vojakov.»

No, terajší smerodajní politikovia Uhorska, čo poviete na to? To sú vaše zásluhy. Naši «verní» Rumuni tak napádajú Uhorsko, že nimi schovať sa musia najdivší ruskí nacionalisti.

Plukovník Boerescu na bukarestskom shromaždení takto rečnil:

«My vojaci nie sme rečníci, my len palbu a attack známe kommandirovať, ale toto za päť minút má svoj výsledok. Predtým v západnej Europe nikto nevedel, či Rumunsko leží pred Dunajom a či za Dunajom. Vám môžeme ďakovať, že od lanského roku Europa zná geografické rozpoloženie Rumunska a od vás čakáme aj to, že keď na to čas príde, postavíte sa pod naše zástavy a pojdete ku sedmohradským vrchom.»

Naši «verní spojenci» Rumuni, takto sa chystajú proti Uhorsku. A že sa opovažujú tí naši priatelia tak smele rečniť, je dôkazom toho, že v Rumunsku počnúc od kráľa až po baktera každý tak cíti. Takýchto pevných zástupcov majú naši Rumuni u svojich súkmenovcov. A sedmohradskí Rumuni netrpezlivo čakajú ten čas, keď prídu ich vysloboditelia. Už včul hífne vandrujú rumunskí vojopovinní mladíci do Rumunska a vstupujú do tamojšieho vojska. A naši Rumuni práve tak cífa, ako aj ich pokrevní. Majú tie isté túžby a sníva sa im o tom istom veľkom Rumunsku. Oni sú nespokojní v Uhorsku, bárs majú svoje školy a bárs im teraz u nás tak veľa nasľubovali.

To bukarestské shromaždenie je veľmi poučné pre uhorsko rakúskych štátnikov. Tí ale majú tvrdé hlavy a ničemu nechcejú sa naučiť...

Kde bude tajné hlasovanie?

Tajné hlasovanie bude len v šesťdesiat volebných okresoch. Tu teda vodcovia a prívrženci opozičných stránok silou-mocou bojovať majú za víťazstvo svojich zásad. V prvom rade urobí to kresťanská ľudová strana. Prítomne keď už onedlho začnú popisovať voličov len ku všestrannému poučeniu poslúži, keď udáme, koľko voličov má byť v mestských právomocnostiach. Dľa štatistiky zostavenej na základe úradných zpráv, voličoz majú:

Budapešť 129.392, Arad 7651, Baja 2845, Debrecin 11.351, Győr 5734, Hódmezővásárhely 7527, Kassa 4828, Kecskemét 5847, Kolozsvár 7792, Komárom 2492, Marosvásárhely 3142, Miskolc 6749, Nagyváradi 7527, Pancsova 2444, Pécs 6481, Pozsony 9639, Selmechánya 1909, Sopron 4226, Szabadka 8419, Szatmárnémeti 4075, Szeged 12.778, Székesfehérvár 4660, Temesvár 8368, Ujvidék 3793, Versec 3444, Zombor 3649, Fiume 4292.

Dľa štatistiky a očakávaní vlády v celej krajine voličov je 1.838.378. Z týchto v mestských právomocnostiach býva:

280.644

V Uhorsku teda tajné hlasovacie právo z po-medzi všetkých voličov má len 15,7 percentov.

Veľmoci za uvedenie pokoja v Albánsku.

Čaty albánskych žandárov epirotských a gréckych povstalcov vytisly z albánskeho územia. Cieľom zavedenia úplného pokoja v Albánsku, veľvyslancovia Anglicka, Ruska a Francúzska uhorsko rakúskemu zahraničnému ministrovi grófovi Berchtoldovi predostreli návrh, nasledujúcej osnovy:

Nech šesť veľmocí vyhlási v Athénach, že svoj vplyv na albánsku vládu použijú ku tomu, aby Epyrotom dala náboženské a rečové práva. Nech uzná tú žiadosť Epyrotov, aby aj oni mohli stáť v službe albánskej žandarmerie. Ďalej nech veľmoci sdedia v Athénach, že budú dobroprajne uvažovať otázku usporiadania hranice na južnej časti Argyrokastra, čo žiada Grécko. V otázke ostrovov Egejského mora veľmoci nech prosia v Athénach, aby na ostrovoch, ktoré pripadnú Grécku, mohamedánska men-

šina, v Carihrade ale nech prosia, aby na ostrovoch Imbros, Tenedos a Kastello Rizo, ktoré sa ujdú Turecku, zase grécka menšina poživala úplnú rovnoprávnosť. O tomto návrhu najbližšie pojednávajú veľmoci trojopolku. Od výsledku tohoto pojednávania bude závisieť zabezpečenie pokoja v Albánsku.

B E S E D N I C A .

Čo rybár vidí.

Sosadol som z lode a teraz tu sedím v modrom zálive mora na jednom brale.

Spodok brala bozkávajú chladné vlnky mora, ktoré v taký čas vždy zažblnkocú. Potom sa vkradnú do diery, ktoré si more vyhlodalo a hučia v nej tajuplne.

Na machom zarastenom kraji trhliny brala zjavilo sa čosi čudného. Najprv vytrčilo svoje dve nožnice. Pomaly, opatrne, váhajúc, najprv jedny, potom druhé. Jako keďby sa bolo bálo, že strihnu naň. Keď sa to čudné čosi pomaly celé zjavilo, za chvíľku sa ani len nepohlo. Iste sa obzeralo do okola, že či ho volakto neví, že či jeho životu nehrozí nejaké nebezpečie?

Len vtedy som poznal, že to čudné čosi je vlastne rak, s krátkym chvostom.

Na prvý pohľad bol by si si myslel, že akýsi špatný veľký pavúk stojí pred tebou, bo jeho zovňajšok skutočne na to poukazoval. Chrbát, nohy a nožnice mal srstou obrastené. Ani jeho barva nebola dáka veľmi pekná. Bola zelenkavo-čierna s brunatými flakmi.

Ktorýsi deň pustil som sa bol do reči s jedným starým rybárom.

Rybári sú múdri Iudia. Aspoň oni sami držia sa za múdrych. A s múdрым človekom radosť je pustif sa do reči. Tam sa potuloval na brehu mora medzi vystretými, schnúcimi sieťami. Potom si sadol na úslnie a vzal do ruky háčik, ktorý privazoval ku jednej bar-navej niti.

— No, starký, čo z toho bude?

— Smrf.

— Smrf?

— Áno. Budem lapať rakov. A živého raka môj žalúdok by veru nezniešol. No, veď by som ja veru krásne pochodil. Takú silu má vo svojich nožniciach, že aj skalku na dvoje presekne s nimi.

— Čo to môže byť za raka?

— Rak s krátkym chvostom...

Potom ešte pokračoval:

— Ale to by ešte nerobilo nič, že je silný, ale je aj strašne zlý a lstivý.

— Naozaj?

— Ani neverím, že by nemal rozum. Taký je lstivý a prefikaný. Ani len vidieť ho nerád... aby sa kamsi podel...

— Ozaj prečo?

— Bo mne vždy tak ako nejaký zbojník, lúpežník stojí pred očami. Keď odrazu vyskočí z garádu pri hradskej a zamočí svoj nôž do srdca nejakého nevinného človeka.

— Strašné!

— Veru tak. Celkom taký je aj tento spomínaný rak. Tam striehne vo svojej tmavej diere niekedy aj za viac hodín. Keď potom náhodou tadiaľ pláva nejaká nevinná ryбка alebo slimák, odrazu vrhne sa na malého nešťastníka. Beda potom rybke, ak sa dostane medzi kliešte rakove. Doláme ju, roztrhá. Naskutku je po nej...

Rybári tak poznajú život morských zvierat, ako keďby spolu s nimi žili v mori,

Veď to ani neni div! Tam sa túla celý deň na brehu mora. Čaká s neobyčajnou trpezlivosťou, že kedy sa mu dostane na udicu nejaká, aspoň dva kilogramy ťažká ryba.

Za ten čas ale spozoruje všetko, čo sa okolo neho deje.

Keď zažblnkoce vlna, zahrkoce štrk, keď sa bársčo pohne okolo neho, pohľad rybárovo oka je naskutku na tom mieste. A vtedy jeho rozum už nechodí mu po dvakilogramových rybách, ktoré, kto vie, kde plávajú vtedy. Lež jeho oči, srdce a duša zastaví sa na tom jednom mieste.

Rybár v takýto čas vidí veľa pekného. A čo raz videl, to nezabudne nikdy. Horkýže by on to zabudol, keď s takou radosťou môže rozprávať každému, že jaké tajnosti skrýva more v sebe.

Preto sú rybári takí múdri ľudia, bo z týchto tajností morskej vody čerpajú svoju múdrosť, svoju vedu...

Aj môj rybár mi práve o tejto ťažkej vede rozprával:

— Veru je to veľký kujon, syn môj! Keď raz hodí oči na nejaké morské zvieratko, tak sa toto viac neochráni pred nim. To musí byť jeho, čo by sa aj naskutku hodilo do mora. Bo rak s krátkym chvostom nedá sa previesť...

Chcel som povedať volačo, ale starý rybár chytrý ma porozumel:

— Viem, čo sa ma chcete spýtať!

— No?...

— Hneď vám poviem. Rak s krátkym chvostom sa tiež naskutku hodí za zvieratkom do vody. Ale len vtedy, keď je veľmi hladný. Ináč sa bojí o svoju kožu...

— Prečo?

— Preto, bo sa bojí, že ho tam nejaké silnejšie zviera napadne. Keď nastane prítok mora, vylezie na bralo a skryje sa do vlhkých puklín brala. Keď ale voda ubudne, keď nastane odtok, vtedy veľmi šikovne a rýchle poskakuje v tých kalužách vody, ktoré zostaly medzi štrkom, skalami na brehu. Lebo sa aj tam bojí.

— Čoho?

— Polypa s ôsmymi nohami, ktorý tiež tam ostane niekedy medzi skalkami vo vode hlbokaj na prti, keď sa more spät utiahne. Beda je vtedy rakovi, jestli sa dostane medzi silné ramená polypa. Iste zaplaví životom svoju nepozornosť. Polyp oblapí ho svojimi ôsmymi ramenami a vyssaje mäso, krv a všetko z neho. Za niekoľko okamžení pancier nešťastného raka ostane celkom prázdny.

Starý rybár aj ďalej by bol pokračoval históriu hrvožiznivého polypa, lenže ja som ho poprosil, aby mi len o rakovi rozprával ďalej.

— Nuž pane je to zlé zviera. Ja sa už len preto tak veľmi hnevám naňho, bo mi za detinstva takmer odtrhol jeden palec. Takmer som zamdlel od bolesti.

— Ten naničhodník!

— Veru, veru. Dlho som sa neopovážal potulovať sa medzi dierami brál na kraji mora. Ale potom konečne predsa som len vyhodil bázeň zo srdca a znova som začal navštevovať morské pobrežie. Tak som skákal z jedného brala na druhé, ako morský vták zvaný racok. Spustil som udicu a zatiaľ som tam čakal, kým sa nechytí na ňu rak. Vtedy som udicu vytrhol a malý čierny diablík dostal sa mi do kapsy.

Potom vytiahol z vrecku za hrst malých slimačích domcov.

— Na čo vám to bude?

— Zanesiem ich môjmu malému vnúčaťu. Nech má radosť z nich. Tento slimák, hľa, je najchutnejšou lahôdkou raka s krátkym chvostom. Učení professori ktorí zavše prídu ku mne pre nejaké zriedkavé morské zviera, tohto slimáčka menujú patellou. Toto zvieratko má tiež takú náúru, ako aj rak s krátkym chvostom. Polovicu dňa ztrávi na suchu a druhú vo vode. Dľa toho, že či morská voda priteká a či odteká. Tak silne sa prilepí ku brallu, ako keďby bolo prirastené ku nemu. Takmer ani nožom nemožno ho odtrhnúť od brala. Ani rak s krátkym chvostom nevie si s ním poradiť. Ale preto mu prejde cez rozum. Zatiaľ strežie nad ním, kýmkoľvek nezdvihne svoj domček zo skaly. Vtedy, vieté, čo s nim robí ten malý diablík?

— No?

— Nuž pod domček nakotúla mu malé skalky. Zlaknutý slimák pravda o to sa usiluje, aby sa čím tesknejšie prilepil ku bralu. Ale márne, bo ho v tom prekážajú kamienky, ktoré mu rak nakotúľal pod domček. Rak toto spozoruje, vrhne sa na slimáka a svojimi nožnicami vyberie mäso zo slimáka.

Keď rybár zbadal, že som sa usmial, takmer zle mu to padlo. Myslel si, že mu nevorím, čo mi rozpráva.

— Ráďte ísť na bralá dlhej hate a jestli nelutujete čas, uvidíte, že som vám pravdu rozprával...

A teraz tu sedím v modrom zálive mora na jednom šedom brale. Čakám raka s krátkym chvostom. Chcem sa presvedčiť, že či mi starý rybár skutočne pravdu rozprával.

Čakám, pozerám, kedy bude rak s krátkym chvostom kotúľať kamienky pod domček slimáka.

Starý rybár skutočne mal pravdu!

Tam stojí rak a nepohuteľne prilepený je o bralo.

Len teraz som spozoroval, že medzi svojimi kliešťami stíska kamienok.

Začudoval som sa.

A čo sa potom stalo, to by mi už zbytočné bolo rozpovedať.

Veď to len pred chvíľkou rozpovedal môj múdry, starý rybár.

CHYRNÍK.

Najdôstojnejší pán knieža-primas arcibiskup ostrihomský, skutočný vnútorný tajný radca dr. Ján Csernoch, všetky pobožnosti Veľkého Týždňa osobne odbavil v sídelnej bazilike svojej ostrihomskej. V nedeľu 19. apríla sviatosť birmovania udeľoval väzňom ústredného väzenia a tohože dňa popoludní posvätil útulňu budapeštianskych robotníčiek.

Z biskupstva spišského. Skut. nút. tajný radca, jeho excellencia dr. Alexander Párvy osvietený pán biskup spišský, 31. marca bol v Levoči, kde sa zaujímal o práce novovystavenia kláštora a dievčenského vychovávajúceho ústavu mnišiek. Pri kláštore odkúpili dva susedné súkromné domy, ktoré srútiť a vystavia tam nový oddiel kláštora.

Päťkostolský biskup proti vystahovaniu. Päťkostolský biskup gróf Julius Zichy teraz vydal svoj arcipastiersky obežník č. VII., v ktorom sa obšírne zaoberá s otázkou vystahovania a vyzýva svojich kňazov a učiteľov, aby z celej sily svojej usilovali sa prekážať vystahovanie a bojovať proti nemu hlavne poskytovaním a sprostredkovaním práce.

Chýry zo Spiša. V spisskej stolici assentírky odbyvajú v nasledujúce dni: v starolubovenskom okrese od 22. do 25. apríla, počet rekrútov je 698; v starovesskom okrese od 27. do 29. apríla, počet rekrútov 627; v Spišskej Belej 1. mája, počet rekrútov 57; v Kézmarku 2. mája, počet rekrútov 95; v kézmarseom okrese od 4. do 6. mája, počet rekrútov 433; v Lubicu 7. mája, počet rekrútov 50; v Levoči 9. mája, počet rekrútov 139; v levočskom okrese od 11. do 12. mája, počet rekrútov 300; v novovesskom okrese od 13. do 15. mája, počet rekrútov 559; v Novej Vsi 16. mája, počet rekrútov 170; vo Vlachoch 18. mája, počet rekrútov 57; v Gelnici 20. mája, počet rekrútov 103; v gelnickom okrese od 22. do 25. mája, počet rekrútov 577; v Podhradí 26. mája, počet rekrútov 63; v podhradskom okrese 27. a 29. mája, počet rekrútov 414; v spoiškosobotskom okrese 30. mája a 2. júna, počet rekrútov 429; v Popráde 3. júna, počet rekrútov 29. — Spišský podžupan na rok 1914—16. za stoličných ohňodozorcov vymenoval Pavla Winklera, Jozefa Ranezayho a Vilhelma Apáthyho; za okresných ohňo-

dozorcov vymenovaní sú: do gelnického okresu Teodor Török, do novovesského Elemér Volla, do kézmarského Emil Emericzy a Rudolf Toppercer, do starolubovenského Béla Faix, do starovesského Koloman Pongrác, do spišsko sobotského Jozef Koronai a Andor Nitsch, do podhradského a levočského okresu Ján Vyda. — Nebohý richvaldský obyvateľ Ján Bordiga novému kostolu na levočskej Marianskej Hore poručil 100 korún.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky? Osvietený pán biskup košický dr. August Fischer-Colbrie na podporu katolíckej tlače dal 4000 korún. Gróf Vilhelm Batthyány osv. pán biskup nitriansky krajinskému spolku kat. spisovateľov a novinárov daroval 1000 korún. — Na zariadenie domu Kat. Eud. Jednoty vo Veľkom Várade darovali: Velkováradský biskup gróf Mikuláš Széchenyi a veľpraepošt dr. Koloman Belopotocky, vojenský biskup na odpocínku po 1000 korunách a veľkováradská r. k. kapitula 500 korún. — Spolku Sv. Ladislava stolnobelohradský biskup dr. Ottokar Prohászka, rábsky kanonik dr. Anton Balits a starobudínsky opátfarár Jozef Jagmüller darovali po 200 korunách. — Na pomník a základinu Göresönyiho kniežaprimas dr. Ján Csernoch obetoval 200 a čanádsky biskup dr. Julius Glattfelder 100 korún. — K zvečneniu pamiatky debrecínskych obetí satmársky biskup dr. Tibor Boromisza daroval 100 a prešovská kapitula tiež 100 kor. Do minulého týždňa na tento cieľ sossbieralo sa 455 korún.

Veľký oheň v Lučenci. V Lučenci vo fabrike na poľnohospodárske stroje neďaleko železničnej stanice 7. apríla v noci pred 10. hodinou vypukol oheň, veľká budova o niekoľko hodín stála v plameni a ačkoľvek celú noc s napnutím všetkých síl pracovali na udusení ohňa, fabrika lahla popolom. Oheň, ktorý dľa chýru zapríčinil krátky zátvor elektrického vodička, vypukol v dielni v takom čase, keď všetci robotníci odišli domov a tomu možno ďakovať, že ľudský život ohňu nepadol v obeť. Z dielne plamene prešľahly na budovu skladu, v ktorom bolo 2000 poľnohospodárskych strojov. Mašiny všetky zhorely. Lučenský a okolití hasičia, robotníctvo a druhý bataillon 25. pešieho pluku do rana zápasili so strašným dymom a plameňmi, no ale len stolárňu a kanceláriu sa podarilo zachrániť. Fabričná budova bola assekurovaná a tak škoda sa vynahradí.

Proti alkoholizmu. Americký námornický štátny sekretár zakázal, aby vo fabrikách na válečné lode a na námornických stanicach držali liehovú nápoje.

Najdlhšia telefonová čiara na svete. Medzi Berlínom a Milanom uviedli nové medzinárodné telefonové spojenie, ktoré umožňuje rozprávať z Berlína do Ríma. Nateraz toto je najdlhšia telefonová čiara na svete. Je 2015 kilometrov dlhá. Za jeden rozhovor treba platiť 5 mariek.

Strašná katastrofa rybárskych lodí na mori. V blízkosti americkej pevniny asi tam, kde pred dvoma rokami utonula obrovská parolod «Titanic» s tisíc ce-

stovateľmi, tieto dni stalo sa desné nešťastie. Viac rybárskych lodí dostalo sa medzi plávajúce ľadové vrchy, ktoré loď «New Foundland» rozdrvily. Na lodi bolo asi 200 lovcov, z ktorých sa len málo zachránilo. Druhá loď «Southern Crosse» so 175 ľuďmi zmizla bez stopy a od katastrofy ju nikde nevideli. Je pravdepodobné, že spolu s mužstvom utonula. Teraz — ako zo St.-Johnsu oznamujú — podarilo sa zistiť, že ztratená loď «Southern-Crosse» je vlastne svetochýrnou loďou, na ktorej Shingleton objavil južnú točnu zemeguľu. Loď vtedy nosila meno «Terra nova». Kapitáň rybárskej lode «Eric» oznamuje, že loď «Southern-Crosse» po zdarnom love bola práve na ceste domov so 17.000 mrožami. — Z New-Yorku sdeľujú: Do prístavu St.-Johns doplávala paraloď «Bellaventura» so 112 zachránenými lovcami a 78 mrtvolami. Zachránení boli v strašnom stave a najviacerých z nich museli zaviezť do nemocnice. Mrtvoly uložili do rakiev a na saňach, ktoré psi fahali, zaviezli ich domov.

Púť do Svätého Križa. Všetkým milým bratom a sestrám v Budapešti a na okolí, dávame na známosť, že Budapeštiansky Katolícky Delnícky Kruh v sobotu dňa 9. mája 1914. púť do Svätého Križa usporiada s nasledovným poriadkom: Dňa 9. mája ráno o pol 6. hodine nech je každý na Západnom nádraží (Nyugati Pályaudvar), aby si mohol kartu kúpiť na vlak po stanicu Dorog. Karta do Dorogu a zpiatky stojí 2 K 10 hal. Odchod vlaku ráno o 6. hodine 10 minútach. Do Dorogu prídeme o pol desiatej; tu v chráme Božom účastnými sa staneme sv. požehnaní, po čom pohneme sa na milostné miesto. kam dorazíme popoludní o pol piatej hodine. Do večera tohoto dňa trvá spoveď, večer ale vybavíme si pobožnosť na Kalvárii. Na druhý deň 10. mája (v nedeľu) ráno na milostnom mieste bude sv. spoveď, sv. omša a kázeň. Ráno o 9 hodine v mene Božom vrátíme sa do Budapešti. — Jan Krajčí, riaditeľ, Jozef Peés, modleník.

Hospodár len vtedy môže mať veľkú radosť, keď zožatú hojnú úrodu vylátiť môže motorovou mlatiackou, pochádzajúcou z motorovej dielne Ludvika Kállaiho. Presná adresa: *Ludvika Kállaiho* motorová dielňa, *Budapest, VI., Gyár-utca číslo 28.*

Barsfüss.

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Ctený pán Redaktor! Ráďte prosím uverejniť tento dopis v našom milom Krestane.

Hlboko zarmútený chytám sa pera, bo musím opísať, že naša mládež ešte aj v také sviatky ako sú veľkonočné, veľmi neporiadne sa drží. Miesto toho, že by tak veľké sviatky v rodinnom kruhu doma trávila, vysiada v krémách. Lež keby len to bolo! Pije ale tú čertovskú pálenku bez riadu a skladu. A potom, keď sa tej otravy nachlastala, túla sa po uliciach, huľáka a vykrikuje ako diví Indiáni, tak že občania ani

pokojne spať nemôžu. Proti takýmto neriadom v prvom rade zakročí by malo naše obecné predstavenstvo. Vyzývame ho aj s týmto, aby všetkými zákonnými prostriedkami hľadelo prekaziť neslušné chovanie sa našej mládeže. V druhom rade ale aj sami rodičia mali by sa lepšie starať o svojich synov, bo keď sa oddávajú korhelstvu, ničia svoje zdravie a zcela upádajú v mravnom ohľade. Okrem toho haňba a potupa, ktorú takí nezbedníci na seba uvaľujú, padá aj na samých rodičov. Mnohí rodičia ešte aj dnes si tak myslia, že vraj mladost pochablosť. Také smýšľanie je ale veľká hlúposť. Ctení rodičia! Dávajte pozor na vašich synov, bo za nich pred Bohom musíte zodpovedať a jestli nezreknú sa korhelstva, okrem toho že budú márnotravníci, ľahkomyselne prehajdákajú čo ste si vy korkotážko sgazdovali a uvalia vás do potupy a haňby.

Priateľ poriadnej mládeže.

Richvald (Kristályfalu).

Pochválen Pán Ježiš Kristus. Ctený pán Redaktor! Ráďte prosím uverejniť týchto pár riadkov v našom milom Krestane.

V mesiaci marci obnášala u nás sneha v podobe snehu 7, v podobe dážďa 43 a v podobe dážďa so snehom 8 millimetrov. Najväčšia sneha asice dážďová bola 27. marca: 13 millimetrov. 4. marca napadlo snehu na 6, 12. marca na 3 centimetre. Dni bez snehu bolo 13. Prvú búrku mali sme 24. marca. 31. marca ráno ukázal teplomer tri stupne zimy. Jarné poľné práce začaly sa 27. marca.

Pri poslednom popise v našej obci bolo rožného statku 460, ošípaných 53, oviec 354 a koní 51 kusov. Na Havke ale rožného statku 151, koní 48, oviec 197, ošípaných 30 kusov.

Teraz v jar vysadilo sa u nás znovu 38 štepených ovocných stromkov.

Pozorovateľ ombrometrickej stanice.

~~~~~

ANEKDOTY.

Prefikovaný žobrák.

Ach, vy ste slepý? Nuž veď ste vy včera bol bluchonemý!

Áno, prosím pekne, za dnešného času človek zo samej sleposti nevyžije a konkurencia je veľká!

Tiež krst!

— Kellner, kde je gazda?

— Na krstení.

— Tak ho zavolajte z pivnice, mám mu čosi povedať.

U udenára.

— Pozrite, pán udenár, tento chrobák som našla v klobáse, ktorú som pred chvíľou od vás kúpila.

— Pravda, keby to zlaté hodinky byly, nuž by ste ich nebola zpät doniesla.

Na hostine.

Matka: Štefko, čo si dostal u tetky?

Štefko: Polievku, mäsc, cukroviny, vína, piva, ovo- cie a — bruchobolenie.

Hlavylámka.

Kde sú štyri zajace?

Odkazy redakcie.

J. K. Sz. List neprišiel. — F. K. K. Prosíme o trpezlivosť. Aknáhle bude miesta, všetko uverejníme. — Š. K. Č. Dľa nového tlačového zákona pozor treba dávať na každý výraz.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 15. apríla.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor.	25.30—25.70
„ stolnobelohradská,	„	24.65—25.75
„ peštianska,	„	24.75—25.80
„ banátska,	„	24.75—25.70
Raž prvotriedna	„	18.65—18.85
„ druhotriedna	„	18.45—18.55
Jačmeň prvotriedny	„	14.45—15.00
Ovos prvotriedny	„	15.70—16.90
„ druhotriedny	„	14.00—14.50
Kukurica	„	13.60—13.80

Otruby drobné	kor.	8.70—8.90
„ hrubé	„	9.10—9.20

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	19.90	19.60	19.20	18.50	18.00	17.50	17.50
č.		7	7 1/2	8			
K.		16.40	15.60	7.80			

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Hrach lúpaný	kor.	29.00—56.00
Hrach nelúpaný, čistý	„	30.00—32.00
Rasca (kmín)	kor.	78.00—81.00
Fazula strakavá	„	18.00—20.00
Fazula veľká biela	„	23.50—24.50
Šošovica čistá	„	40.00—76.00
Mak	„	72.00—75.00
Proso	„	—
Konopné semä	„	26.00—26.5
Zemiaky (hornouhorské) ruzové	„	4.70—4.90
„ „ žlté	„	5.70—5.900
Zemiaky (hornouhorské) biele	„	4.20—4.30
Datelinové semä červená datelina	„	185.00—200.00
„ „ lucerna	„	120.00—170.00

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor.	140.00—141.00
Slanina mestská 4-kusová	„	120.00—121.00
„ „ 3-kusová	„	128.00—129.00

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, krištálový	kor.	41.00—46.00
„ „ White-Star (***)	„	36.00—40.00
Cukor v klobúkoch	„	80.50—81.00
„ kockový	„	82.50—83.00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	„	56.00—57.00

Každý najmenej jedného člena zadováž Katolíckej Ludovej Jednote!

Čistá, pôvodná umno-penová fajka

2142. číslo so zárukou, s pokrýkou z čínskeho striebra veľmi jemný dôrob. Cena 3.— korún.

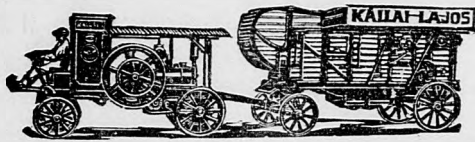
Veľký vyber fajiek!

Každého druhu objednanie a doposovanie z uhorska odoslať treba len na nižšie udanú adresu: 8

Hanns Konrád

budapeštianska vývozná osada Budapest, 280.,

Rákóczi-ut 8. N. K., I. posch. Hlavný cenník s 5000 vybor.

Známo je vôbec

že len

Ludvika Kállai-ho

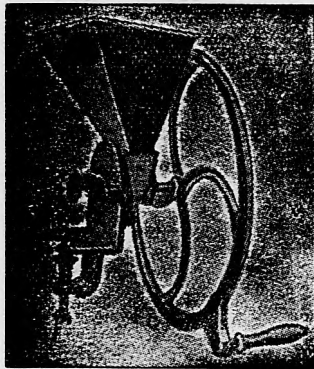
motorfabrika

Budapest, VI., Gyár-utca 28,

pri úplnej záruke lífruje najchýrnejšie motor-
mlátiace stroje. Po celej krajine poctivo zná-
mych majších a najjednoduchších, pôvodných
Ludvika Kállai motorov prosíme žiadať
obrázkový cenník.

Upozornenie! Ludvika Kállai-ho vychýrenú
motorovú fabriku netreba zameniť s druhými
firmami pod menom Kállai.

Prv než vyľahnu sa vám kurence,
húsky, kačičky

objednajte si skrze mňa
privilegovaný mlynok na
kukuricu; týmto mlynkom
somlet možno pomerne ku
vývinu drúbeže najľahšie
a bárs akej veľkosti krúp.
Ľahko s ním zaobchodiť
Cez hodinu somele asi 25 kg.
Na raz smestia sa doň 4 litre
kukurice. Dochovávatelom
drúbeže je to nevyhnutne
potrebný hospodársky stroj.
I. čísla i s krútidlom váži
14 kg.

Gena 20 korún

II. čísla s 19 kg. s gulatou
osou 30 korún so zaslaním.
K objednaníu s poštovou
dobierkou u

HANNS KONRAD

budapeštianskej osady,

Budapest, 280. Rákóczi-ut 8. N. K. na I. poschodi

Pri objednaníu vopred zaslať treba 10 K. pradplatok. Kto odvoláva
sa na tieto noviny, na žiadosť dostane zdarma s 5000 vyobra-
zením opatrený cenník.

Najlepšia kosa na svete je

kosa z kanónovej ocele.

Prevýšuje všetky fabrikáty.

Tieto kosa rozposielam pri úplnej záruke a ponač
vyhotovené sú z najprvej triedy ocele, za ne
berem na seba všemožnú zodpovednosť. S mojimi
kosami rýchlo ide robota, bo ľahko režu akú-
koľvek hrubú slamu. Riziko je vytvorené bo nesod-
povedné kosa hneď zamením alebo vrátim peniaze.
Ku každej kose zdarma dám 1. kus patent kariku

70 75 80 85 90 95 100 105 110 cm.
1-80 2-10 2-20 2-30 2-40 2-50 2-60 3- 3-20 koruny.

ALEXANDER TAKÁCS vývozný dom **Budapest,**
280. Rákóczi-ut 8. N. K.
Cenník s 5000 vyobrazením zdarma. 15

Lacné česke perie!

5 kilo nové
tmavé driapané
9.60 K, lepšie
12 korún. Biele
mäkké, jak pá-
per 18 K, 24 K.
Biele ako snáh
mäkké jak pá-
per, drapané 30,

36, 42 K. — **Mešove posteľe.**
A červeného cinovatu 1 dobre
naplnená perina alebo 1 zpodná
perina 130 cm. dlhá 116 cm. ši-
roka K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—,
2 metre dlhá, 140 cm., široká K
13.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška
80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—,
3.50, 4.—, 90 cm. dlhá, 70 cm.
široká K 4.50, a 5.50. Krom toho
shotovujeme vo veľkosti dla vole.
Trojdielovú srstennú matrac na
jednu postel K 27.— lepšej ja-
kovosti K 38. Zasielky vyše
10 korún franko s poštovou do-
bierkou. Výmena a navrátenie
dovoliť sa pri náhrade porta.
Benedikt Sachsel, Lobes
134. pri Pilsen (Čechy).

Umelecký ústav ko- stolného zariadenia.

Vlastné dýroby! **Karol Prin-
ner**, majiteľ knieža-primaciál-
nych dvor. zasielajúcich obvo-
dov: **Brix a Anders, Zambach**
a **Müller** Budapest IV., Váci-u. 61.
Viedeň IX., Maximilianplatz 3.
Umelecký ústav kostolného za-
riadenia: Omšové rúcha, plu-
viále, baldachýny, úplné ornáty,
kostolná bielizeň, alby, kamže,
atď. Strieborný tovar kostolného
náradia v jednoduchom a v naj-
skvostnejšom vyhotovení, sviat-
níky, kalichy, ciboria, pastorále,
kríže, kadidlá. Kostolné a spol-
kové zastavy, čipky a vyšívania
umeleckého vystrojenia.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na postel

1 kg. sivé
dobré drá-
pané 2 K,
lepšie 2
koruny 40
hal.; pri-
ma pelbie 2 koruny 80
halierov; biele 4 K, biele
páperové 5 K 10 h.; 1 kg
veľmi ľahne, ako snáh biele,
driapané 6 K 40 h., 8 K.;
1 kg. paperie, sivé 6 K, 7
K; biele ľahnové 10 K; naj-
ľahšie paperie z prs 12 K.
Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteľe

z hustej tkniny červeného,
modrého, bieleho alebo
žltého nankingu, 1 perina.
180 cm. dlhá 120 cm široká
s dvomi podhlavkami, každý
80 cm. dlhý, 60 cm široký
naplnený novým, sivým,
veľmi trvácim mäkkým perím
16 K; polpaperie 20 K; pa-
perie 24 K; jednotlivé periny
10 K, 12 K, 14 K, 16 K;
podhlavky 8 K, 3 K 50 h.,
4 K. Periny 200 cm. dlhé
140 cm. široké 18 K, 14.70
K, 17.80 K, 21 K. podhlavky
90 cm. dlhé 70 cm. široké
4.50 K, 5.20 K, 5.70 K.
Spodné periny z povného
vráčkovaného grádlu 180 cm.
dlhé, 116 cm. široké 12.80,
14.80 K. Vývez s postovou
dobierkou od 12 K počnúc
franko. Výmena alebo návrat
dovolené. Za nezopovedné
návrat peňazi obšírný cenník
zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz
č. 826., (Čechy.)

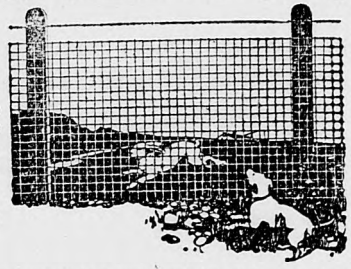
Sklad: Budapest, IV. Ferenc
József-rakpart 21.

PODIVNE LACNÉ PLOTY!

Domáce dýroby!

Chráme sa nepatrných
napodobenín!

Zriedkavej jakosti.

Veľmi ľahko k upotrebeníu.

Chráme sa nepatrných
napodobenín!

Nepočetné listy uznania dokazujú patentovaného

Hungária-pletiva z drótu

nedostiziteľnú zvláštnosť.

Dýrob z cinkovaného drótu. — Zabarvit' netreba.
Cena štvorcovho metra od 32 hal. vyše.

K objednaníu u vylučného dorabáťela:

Alexander Haidekker

Dielňa pletiva a plotov z drótu

Budapest, VIII., Űllői-ut 48/60. sz.

Výhodná, správna a rýchla výsluha. Obrázkový cenník franko
zdarma.

„TOKIO“

KYNOŽENIE OTLAKOV

so zázračným úspechom
dávka 60 halierov. Dorába
Anton Tömöry, Cegléd.
K dostaniu v každej lepšej
lekárni. Istotné vyľiečenie.

Vyborné šijáce stroje,

tak tiež bycikle
a gramofóny
vo veľmi ľáv-
nych cenách
na sklade má

JOZEF HABÁN
Budapest, VII., Almásy-tér 14.

Pýtajte si veľký obrázkový
cenník zdarma.

Ľadislav Germán

ústav umeleckých kostol-
ných tovarov, VIEDEŇ VII.,
Mariahilferstrasse 96.

Jediný chýrny obvod uhorský
vo Viedni.

Ku zariadeníu kostolov a kápl-
níek v bohatom výbere a pri
najvýhodnejších cenách odpo-
ručam nasledujúce predmety:
omšové rúcha, pluviále, ornáty,
baldachýny, zastavy, um. čipky,
hodobné látky, kalichy zvlášť-
ného dýrobu, ciboria, monštran-
cie, lampy večného svetla, sviat-
níky, kadidlá, atď. Sochy svät-
ých obrazy križovej cesty. —
Jedným slovom všetky predmety
k zariadeníu kostolov. — Uznana
spoľahlivosť. Presná a solidná
výsluha.

Najnovší obrázkový cenník, na
žiadosť rozpočet a hotová zá-
sielka vzoriek.

Friedrich Karol Hagenauer

kostolnych obrazov maliar na skle.

Budapest, VIII., Gólya-u. 44. sz.

Stará spoľahlivá katolícka firma! — Ochotne
poslúži s cennými rozvrhmi!

DOSTIŽNÝ BUDÍČEK

4770 číslo. Chodí v každom po-
stavení v zátvore z nikla alebo
z červenej mosadze s o eľovým
zvonkom pevného čistého hlasu
cena K 3.90.

4776 číslo. S duplovaným zvon-
kom veľmi povného čistého hlasu
s presným chodením
cena K 5.40.

4774. č. vyobrazenia „Perfection“
hodiny Junghaus dorob, v zát-
vore z nikla alebo z mosadze
s peknou duplovanou hlasnou
zoukohoru 20 1/4 centim. výšky
cena K 5.—

Hlavný cenník s 5000 vyobrazeniami. Objednat možno
osade vývozného domu

**Hanns Konrad Budapest, 280. Rákóczi-
ut 8. N. K. na I. poschodi.**

